

ЧЕРВОНЕ ЗАПОРІЖЖЯ

ОРГАН ЗАПОРІЗЬКОГО ОБКОМУ І МІСЬККОМУ КП(б)У
ТА ОБЛАСНОЇ РАДИ ДЕПУТАТІВ ТРУДЯЩИХ

№ 103 (6385)

Вівторок, 23 травня 1944 року

Ціна 20 коп.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

товаришеві СТАЛІНУ

Дорогий наш Йосиф Віссаріонович! Зібравшись на свою першу нараду після визволення області від гітлерівських орд, голови колгоспів Запоріжжя вислали Вам свій полум'яний привіт і висловлюють глибоку подяку визволенню з німецької неволі людей.

В цьому короткому листі нам хотілося повідомити Вам, наш дорогий батько і учитель, як ми виконуємо Вашу вказівку про відбудовування зруйнованого німецькими загарбниками запорізького господарства.

У квітневому листі до Вас, дорогий наш батько, колгоспники нашої області вислали Вам клятву повернути нашій області колишню славу високих врожайів. Слово це ми держимо свято. На виконання сівбу маси колгоспників ішли, на бій. Ніщо не могло дерепинити нас до досягнення мети творчому прагненню мас визволеного колгоспного господарства. Ні відсутність достатньої кількості тракторів та інших машин, знищення німецькими варварами, ні нестача тяглової сили, угнаної і знищеної гітлерівськими загарбниками, ні несприятливі умови цієї весни, багаті дощі і снігопади, не заважили нам виконати і якісно провести закладку посівного матеріалу в сівбу.

Успіх вирішило масове соціалістичне змагання в колгоспах і між колгоспами, районами, яке вилилося в бойовий переклик борців за врожай — боротьба з оріхівцями, запоріжців з київцями, мелітопольців з якимівцями — всіх районів області і всіх колгоспників.

Ось перші наслідки організованої, самовідданої праці — план весняної сівби на 15 травня був виконаний на 104 проценти. Ранні зернові були засіяні за 7-8 днів, а весь план сівби закінчений за 27 днів. Понад план колгоспів області засіяли 14.120 гектарів. Колгоспи Василівського району виконали план на 105,5 процента, Веселівського — на 108,6 процента, Пологівського — на 111 процентів, Якимівського — на 113,3 процента. Колгоспи Куйбишевського району виконали план сівби колосових культур на 244 проценти.

Величезне патріотичне піднесення колгоспників на сівбі характеризувалося прагненням щоб то не стало виконати взяті зобов'язання в листі до Вас, товаришу Сталін, і гідно віддячити Червоній Армії і нашій Батьківщині за своє визволення. Приклади трудового героїзму колгоспників стали масовими. Використовуючи на весняній сівбі всі трактори, коней, корів колгоспів і колгоспників, колгоспники Василівського району вручну скопили 209 гектарів під овочі і баштан. Члени сільгоспартілей «Пролетар», Орджонікідзе, ім. Чапаєва, ім. Діатрова, відчуваючи нестачу в тягловій силі, перенесли на своїх плечах 476 пудів посівного матеріалу за 18 кілометрів, але не пропустили загаювання строків сівби. Колгоспник арти-

лі ім. XVII Партз'їзду, Пологівського району, 56-річний Наум Семенович Онищенко на сівбі виконував дві норми. Трактористи бригади тов. Донця, Пологівської МТС, Люба Мирошник і Никифор Тоцький щоденно виконували норми на сівбі і культивуваці на 150-180 процентів, заощаджуючи при цьому третю частину пального.

Не зважаючи на виключно варварське зруйнування машинно тракторного парку німецькими загарбниками, МТС області відбудували все, що тільки можна було, і на сівбі також добилися непоганих результатів. На 10 травня середній виробіток на 15-сильний трактор склав 105 гектарів. Особливо організовано і безперерійно працювали Пологівська МТС, яка добилася на 10 травня 196,9 гектарів м'якої оранки на кожен 15-сильний трактор, Олександрівська, Ботівська, Троянівська, Пришибська МТС та інші. У нас багато трактористів і трактористок, які вже виробили по 250-280 гектарів умовної оранки на трактор.

Наша визволена земля, оплодотворена самовідданою працею, обіцяє в цьому році високий врожай. Раді Вам повідомити, дорогий Йосиф Віссаріонович, хороше хліба у нас. Ми любовно доглядаємо за посівами, ведемо двохразове прополювання колоскових культур і трьохразове прополювання просяних.

Переборюючи багато труднощів, ми готуємося до збирання воєнного врожаю. Широко розгорнуто ремонт комбайнів, збиральних машин і всього необхідного інвентаря. Велику питому вагу в збиранні цього року займуть прості машини — лобогрійки і жнивирки. Ми взяли зобов'язання повністю відремонтувати їх не пізніше 10 червня. Слова ми свого дотримаємо.

Обговорюючи план збиральної кампанії, колгоспники беруть на себе соціалістичне зобов'язання, щоб зібрати хліб своєчасно і без втрат, бо кожен колгоспник розуміє, що своєчасне збирання врожаю — рівне великому виграшу на фронті. Збирання без втрат дасть можливість швидше добити пораненого фашистського звіра.

Дорогий наш Йосиф Віссаріонович! Ми зробимо все для того, щоб виростити і зібрати справжній врожай перемоги та виконати перед державою свої зобов'язання.

Хай живе наша героїчна партія ЛЕНІНА — СТАЛІНА, яка веде нас до остаточної перемоги над ненавистним ворогом!

Хай живе героїчна Червона Армія, яка безпощадно знищує німецько-фашистських загарбників!

Хай живе наш мудрий вождь, батько і вчитель, Верховний Головнокомандуючий Маршал Радянського Союзу товариш Сталін!

Про проведення літнього профспілково-комсомольського кросу

Постанова Секретаріату ВЦРПС та ЦК ВЛКСМ

Секретаріат ВЦРПС і ЦК ВЛКСМ ухвалюють:

1. Провести з 28 травня по 11 червня 1944 року в містах, районних центрах і робітничих селищах літній профспілково-комсомольський крос.
2. Зобов'язати профспілкові, комсомольські і фізкультурні організації забезпечити ретельну підготовку учасників до наступного кросу.
3. Для керівництва проведенням літнього профспілково-комсомольського кросу затвердити Оргкомітет ВЦРПС та ЦК ВЛКСМ.

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

Оперативне зведення за 20 травня

Протягом 20 травня на фронтах істотних змін не відбулося.

За 19 травня в повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 31 літак противника.

Оперативне зведення за 21 травня

Протягом 21 травня на фронтах істотних змін не відбулося.

За 20 травня у повітряних боях і вогнем зенітної артилерії збито 52 літаки противника.

На північний захід від міста Тираспіль німці силами піхоти і танків вжили декілька атак, намагаючись оволодіти вигідними позиціями. Частини Н-ського з'єднання відбили атаки противника і завдали йому серйозних втрат. На полі бою залишилось до 600 збитих німецьких солдатів і офіцерів.

Льотчики винищувачів 3-го Українського фронту за день провели п'ятнадцять повітряних боїв і збили 28 літаків противника. Група наших винищувачів атакувала 26 ворожих літаків. Старший лейтенант Черногор в цьому бою збив два літаки «Фокке-Вульф-190». Майор Ликин, молодший лейтенант Петров, молодший лейтенант Кузьмін і лейтенант Морозов збили кожний по одному німецькому літаку. Капітан Мадаєв збив два літаки противника.

На південний схід від міста Станіслав біля Н-ської частини протягом ночі відбулися дві атаки противника. В ході бою знищено більше роти гітлерівців.

Старшина Салютін і червоноармієць Шаров проникли в тил німців і зібрали цінні відомості про противника. Повертаючись назад, розвідники помітили на

околиці одного села бронетранспортер з причіпленою до нього гарматою, яку охороняв німецький вартовий. Поруч в будинку знаходилась група гітлерівців. Виждавши, коли вартовий зайшов у будинок, розвідники кинули у вікна кілька гранат і вогнем з автоматів добили втікаючих німців. Червоноармієць Шаров, спеціалістом шофер, завів бронетранспортер. Винахідливі розвідники благополучно доставили трофейний бронетранспортер разом з гарматою в розташування своєї частини.

Льотчики Червонопрапорного Балтійського флоту завдали бомбо-штурмового удару по групі кораблів противника в Нарвській затоці. Прямим попаданням бомб потоплені два сторожових кораблі і два тралящики. Іншим кораблям противника завдано серйозних пошкоджень.

В повітряному бою збито 6 німецьких винищувачів.

В ніч на 21 травня літак-торпедоносець Червонопрапорного Балтійського флоту атакував і потопив у Фінській затоці транспорт противника тоннажем в 6 тисяч тонн.

(Закінчення на 4-й сторінці)

Герої Радянського Союзу (зліва направо) старший лейтенант Н. А. Бокій, капітан В. П. Балашев і старший лейтенант П. Д. Клімов.

За час Вітчизняної війни вони потопили в Варенцовому морі 8 транспортів противника загальним тоннажем 55.000 тонн і збили 23 ворожих літаки.

Фото Г. Сідих. (Фотохроніка ТАРС).

СВЯТО ВИКОНУВАТИ КЛЯТВУ

Обласна нарада з питання підготовки до збирання врожаю

20 і 21 травня в м. Запоріжжі проходила обласна нарада голів колгоспів, головних і дільничих агрономів та інших спеціалістів сільського господарства. В нараді взяли участь також секретарі райкомів КП(б)У.

З доповіддю про підсумки весняної сівби і завдання в підготовці до збирання врожаю 1944 року виступив секретар обкому КП(б)У тов. Матюшин.

Товариш Матюшин зосередив увагу всіх присутніх на тому, як колгоспники нашої області виконують свої зобов'язання, дані в листі до товариша Сталіна, як відбудуватися соціалістичне сільське господарство, зруйноване німецькими загарбниками.

—Що йшли бої,—говорить тов. Матюшин,—а вже колгоспи й колгоспники, вдячні за своє визволення, почали вивозити, а частенько виносити на плечах хліб державі, якого було з'яно 6,6 мільонів пудів та стільки ж продано в рахунок держзакупувель; до 50 мільонів карбованців внесли на будівництво літаків і танків; 98.331 тисячу карбованців колгоспники дали в позику державі, з них готівкою внесли 34.639 тисяч карбованців.

З великим піднесенням проведено весняну сівбу. Це був справжній патріотичний похід за врожаєм. Посівна площа була своєчасно засіяна. План виконано на 104 проценти.

Добре на сівбі працювали відбудовані МТС—Оріхівська, Троянівська, Чкаловська, Велико-Білозерська, «XX років Жовтня» та інші. План весняної сівби першими виконали Пологи́вська, Приазовська, Ново-Василівська МТС. Високий вихід робіток на трактор мають Хор-

тицька, Коларівська, Федорівська МТС—156—200 гектарів умовної оранки. Кращий Тракторист області тов. Пашов з Коларівської МТС виробив 337 гектарів умовної оранки і з'еконював 1.247 кілограмів пального. Високі показники у трактористів т. ч. Тоцького (Пологівська МТС), Трояна і Пустовіта (Оріхівська МТС).

Колгоспники широко використали на сівбі свої корів. 50—55 тисяч корів щодня працювали на посівних роботах. Передові колгоспниці виконували коровами по півтори—дві норми. Так, колгоспниця Сташенко Віра з колгоспу ім. Ворошилова, Н.-Миколаївського району, боронувала по 4—5 гектарів в день, проти норми 2 гектари. Посів ранніх зернових ряд колгоспів—«Ворова», ім. Калініна, Пологи́вського району, «Червоний схід», Куйбишевського району і багато інших провели за 4—5 робочих днів, а всю весняну сівбу закінчили за 18 робочих днів.

Доповідач докладно зупинився на подальшій боротьбі за врожаєм—знищенні бур'янів, ховрахів та підготовці матеріально технічної бази до жнив.

—До збирання врожаю треба готуватися швидко, наполегливо, вдумливо плануючи всі роботи, розстановку людей і машин. Кожна колгоспниця повинна знати план і своє місце на збиранні врожаю, норми виробітку і оплати праці, зокрема надійти за перевиконання урожайності.

Збиральну кампанію ми повинні провести ще краще, ніж сівбу, щоб з честю виконати свою клятву, дану в листі до товариша Сталіна, і договір на соціалістичне змагання з Дніпропетровською областю.

По закінченні доповіді розгорнулася жвава дебата. Перше слово надається голові колгоспу імені Сталіна, Василівського району, тов. Марченко.

—Німецькі загарбники зруйнували наш колгосп. Удільні тільки чотири подвір'я з 18-ти і 19 хат колгоспників з 110. Але, не зважаючи на це, весняну сівбу, завдяки невчирному ентузіазму колгоспників, ми провели в строк. Тепер наші посіви уже очищені від бур'янів, знищено 10.170 ховрахів. 12-річна учениця Ялуська виловила 1.212 ховрахів. Ми завоюємо високий урожай і свою клятву перед вождем народу виконаємо свято!

На плануванні збиральних робіт зупинився в своєму виступі голова колгоспу ім. Чапаєва, Осипенківського району, тов. Вацков, який розповів як колгоспники, пройняті одним бажанням—віддати Червоній Армії і країні багатим урожаєм, успішно відроджують своє колгоспне багатство, розграбоване і знищене німецькими бандітами.

Голова колгоспу «Комінтерн», Приморського району тов. Македонський у своєму виступі доповідь нараді, що колгосп виконав своє зобов'язання по проведеному весняній сівбі і одночасно виконує в інших, зокрема, відбудовує для колгоспників хати. Спеціальна бригада працює беззеребійно, відбудовано уже дев'ять хат. Начальник обласного відділу тов. Бондаренко у своєму виступі на нараді особливо багато уваги приділив боротьбі за врожаєм, підняттю парів, ремонту збиральних машин і всього інвентаря.

—Збирання врожаю необхідно почати виборочно при високій стиглості хлібів, не чекаючи повного вистагання

великих масивів. Все озариру пшеницю треба обов'язково скирувати. Збиральна кампанія — найскладніший найсерйозніший процес в житті сільськогосподарських робіт. І від того, як ми зберемо врожай, залежить виконання зобов'язань, даних товаришу Сталіну.

Завідувач сільськогосподарського відділу обкому КП(б)У тов. Савенко вказав на потребу постійної уваги розв'язуванню тваринництва, негайно вжити заходів, розгорнути сінокосіння і силосозаготування.

На нараді виступив голова обласного обкому тов. Пономаренко, який застеріг голів колгоспів від переохочення успішних досягнень на весняній сівбі та особливо докладно зупинився на питаннях організації збиральних робіт, підготовки всіх сільськогосподарських рядів, а також дав вказівки про взаємовідносини голів колгоспів з колгоспниками.

В дебатах взяли участь понад 30 чоловік, в тому числі голови колгоспів т. Шевченко Ганна (Василівський район), Мароненко (Миколаївський район), Романцов (Пологи́вський район), секретар райкомів КП(б)У т. Шевченко (Куйбишев), Ільма (Якимівка), Пустовіт (Якимівка), Шабалін (редактор обласної газети), Крикун (секретар обкому комсомолу), Лобода (головний агроном Н.-Василівського району), Зайців—головний агроном Обласного відділу та інші.

Нарада послала вітальні телеграми Верховному Головнокомандуючому Маршалу Радянського Союзу Й. В. Сталіну, голові Раднаркому УРСР та Хрущову. В телеграмах учасники наради заповідають, що свято виконають клятву вождя

ДИВІТЬСЯ ВСІ!

Ця вродлива жінка залишає якийсь подвійне враження. На перший погляд вона здається молодою дівчиною, а придивися уважніше—старою матір'ю. Але вона справді молода. То важкі страждання, від яких посивіли заплетені підвочому коси подвоюють її вік...

Ніна Медвідь—голова колгоспу «Удар по інтервентах», сиділа в президії обласної наради. Вона уважно слухала всіх, хто говорив з трибуни, раділа їхнім успіхам, погоджувалась з критикою та з застереженнями про те, щоб не спочити на досягнутому,— і її самій так хотілося підійти до трибуни, розповісти про своє.

Вона навіть подала записку з проханням надати їй слово і, чекаючи, своєї черги, обмірковувала про що ж, власне, треба сказати...

...Сідали як і всі—швидко і добре. Чотириста гектарів коровами засіяти—недługa спра-

ва. І все—жінки. В правління—жінки, на полі—жінки, на фермах—жінки. Та ще й які! Ой Ганна Сич—вісім тисяч штук розсади за день садить. А Килина Верещака? Коровами до двох гектарів за день орала буюером.

В колгоспі тільки й чоловіків, що десять дідів. Жіночий колгосп, а жінка—велика сила—значить сильний колгосп. І справді, життя яскраво ствердило цю мудру думку.

Ось тепер уже до жнив готуємось не гірше інших. Шість лобогрійок справні. А буде їх—десять. Що стосується гарб, вила та граблів, то все це є, лагодиться, а чого бракує—старики роблять. Вони—велика допомога жінкам. І порадою і ділом. Взяти хоча б Винниченка. Йому уже сьомий десяток пішов—а який господар в полі! Жінки його дуже поважають. Та й Хома Погорілий і Микита Балковий—перші стахановці...

Вона декілька разів зосеред-

жувалася на змістові свого виступу і, як би її в цей час покликали, то вона здавалося б вразу все розповіла. Та бажучих було багато, часу обмаль і Ніна Медвідь перша помирилася з тим, щоб дебатам підвести риску та скоріше повертатись до колгоспу. Треба ж виконувати зобов'язання! Адже про це саме вона й хотіла сказати...

II. Колгосп «Удар по інтервентах», Василівського району, один з найкращих. Тепер всі дивуються тому, що в цьому «жіночому» колгоспі такий вражливий розпорядок і такі гарні успіхи.

А всьому причина—добра організація праці. Мало сказати, що тут немає таких колгоспників, які б не працювали. Більшість із ста восьмидесяти жінок мають по сто—півтора ста трудоднів. Ланкова Мотря Іванченко виробила аж двісті. Ненабагато від неї відстала і Галина Степанченко—180 трудоднів.

Треба сказати, що у цих стахановок—по двос—трьох дітей.

Проте жінки фронтовиків в колі не зацікавлюються на роботу і не мають прогалин. Кожного ранку вони дитя беруть за руки, а корову в налігач і йдуть в колгосп. Діти залишаються в яслах, аж тряс в колгоспі (і налігач вони більше 150 днів), матері в коровами йдуть працювати в поле. Там вони одержують сніданок і обід самі корма для корови; тут же організовано і доглядають прийом його для держави.

І дивна річ—ніхто не в колгоспницях не посилається на те, що у неї малі діти, або—корова, за якою треба доглядати, а тому, мовляк, на роботу ніяк не можна вийти. Все обійшлося сам собою. Більш того, Чимак жінки робітників і службовців, які живуть в селі Цуркут теж приходять працювати в колгосп. Віддають діти в ясла і з своїми коровами працюють. Огже, коли займуть розмова про те, чим будуть возити хліб під час жнив, в голова колгоспу Ніна Медвідь підрахувала, що в її родині

Колгосп «Удар по інтервентах», Василівського району, одним з перших при високій якості роби завершив весняну сівбу. Члени колгоспу під керівництвом свого голови правління Ніни Медвідь зразково проводять дальнішу боротьбу за врожаєм—доглядають за посівами і готуються до жнив.

Постановою Обласного обкому КП(б)У колгосп «Удар по інтервентах» присуджено Червоний Перехідний прапор за першість в соціалістичному змаганні на сівбі.

На малюнку: Н. Медвідь. Мал. В. Горшковського.

«Ми Вам клянемося, що перед Батьківщиною в боргу не зостанемося і обцяємо високими врожаєм фронту допомогти, ворога добити, всіх зусиль докладемо—недавно славу своїй області повернемо!

Ми, Запоріжці, поновлюємо соціалістичне змагання з дніпропетровцями, і вже в цьому році доб'ємося врожаю з кожного гектара зернових культур не менше 85 пудів, 52 пуди соняшника, 35 пудів ріцини, 420 пудів картоплі, по 900 пудів капусти, томатів, 600 пудів огірків і цибулі, 420 пудів яблук, груш, 300 пудів винограду з кожного гектара. Для цього запровадимо високу агротехніку на сільськогосподарських роботах, своєчасно проведемо весняну сівбу і збір урожаю; організуємо в кожному колгоспі молочно-товарну, свинарську і птахівничу ферми, а в 500 колгоспах—і вівчарські ферми.

Беремо зобов'язання поновити роботу 172 ремонтних майстерень, гаражів, кузень МТС, відбудуємо—1.283 колгоспних будинків, 8.212 хат колгоспників, 8.838 тваринницьких будівель. Зобов'язуємося підготувати—6.975 трактористів і комбайнерів та біля 20.000 колгоспних бригадирів, ланкових, голів колгоспів і інш.

Самовідданною працею ми допоможемо країні залікувати тяжкі рани, що їх нанесли гітлерівські загарбники».

(З листа трудящих Запорізької області до товариша Й. В. Сталіна).

Трудн (3 вист Яким

місі краш заної сіт виставки і «Україна шлю жили а час баг худоби.

Крономний шенту. доведоса вазжих росап ному димав борювалися сльсь митар, тгга сьї кубла.

Колгоспник мьї і н нку вил сльськ окс н залежни нгою комс нтували

Весняну сіт і організ нши план основне жт нрви. Кор нши грунт ншли йо нрванн м нльк всю нна тож і

БУД

Тепіх на нів не зап н. Коли врожай, об нрат, тоді План зб доведемо д нльа і кол ности хл нльк збир

визенні не в н, коли вридетьс нвати. нковали г гектарів телер с дють г вранолол гектарів. вальбуно нльбами, норе.

Велик за така не ме шпениц

Одног розгово оплату редбаче день пе лограмн нлькис нерів. по білі підрах ченко нати і а знач

У ДАМУ ТОВАРИШЕВІ СТАЛІНУ!

Труднощі нас не лякають

(З виступу голови колгоспу „Україна“, Якимівського району, тов. Кіяшко)

В усіх роботах перед ведуть комсомольці. Особливо велику енергію проявляють вони в підготовці до збиральної. На колгоспній садибі відремонтували комбайн «Сталінець», яким заплановано зібрати 200 гектарів, а 280 гектарів будемо збирати лобогрійками і вручну.

Зібрати урожай—це не тільки його скосяти, а й обмолотити, прочистити, звести в колгоспні комори, на державні пункти. Якщо врахувати, що більшість роботи доведеться виконувати коровами, то стане очевидним, з яким напруженням треба працювати. Ми запланували скосяти хліб за десять робочих днів, змолотити—за 20 днів. Молотатимемо переважно гармашами. Жито будемо в'язати в снопи, бо житня солома піде на покрівлю приміщень тваринницьких ферм і хат, які німецькі кати поклали.

Попереду дуже багато роботи. Ми повинні завоювати і зібрати високий врожай, одночасно відбудовуючи тваринництво та інші галузі. Та не лякають нас труднощі—наше завдання не має меж і не знають втоми наші колгоспники, наші комсомольці і молодь.

В усіх роботах перед ведуть комсомольці. Особливо велику енергію проявляють вони в підготовці до збиральної. На колгоспній садибі відремонтували комбайн «Сталінець», яким заплановано зібрати 200 гектарів, а 280 гектарів будемо збирати лобогрійками і вручну.

Зібрати урожай—це не тільки його скосяти, а й обмолотити, прочистити, звести в колгоспні комори, на державні пункти. Якщо врахувати, що більшість роботи доведеться виконувати коровами, то стане очевидним, з яким напруженням треба працювати. Ми запланували скосяти хліб за десять робочих днів, змолотити—за 20 днів. Молотатимемо переважно гармашами. Жито будемо в'язати в снопи, бо житня солома піде на покрівлю приміщень тваринницьких ферм і хат, які німецькі кати поклали.

Попереду дуже багато роботи. Ми повинні завоювати і зібрати високий врожай, одночасно відбудовуючи тваринництво та інші галузі. Та не лякають нас труднощі—наше завдання не має меж і не знають втоми наші колгоспники, наші комсомольці і молодь.

Про присудження перехідних Червоних прапорів виконкому обласної Ради депутатів трудящих і обкому КП(б)У районам, МТС і колгоспам, що виконали умови соціалістичного змагання на весняній сівбі 1944 року

Постанова виконкому Запорізької обласної Ради депутатів трудящих і обкому КП(б)У

Виконком обласної Ради і бюро обкому КП(б)У постановляють:

1. Присудити перехідні Червоні прапори виконкому обласної Ради депутатів трудящих і обкому КП(б)У районам, МТС і колгоспам, які виконали умови соціалістичного змагання на весняній сівбі:
  - районам—Приморському і Пологівському; МТС—Троїнівській і Константинівській; колгоспам—«Україна», Якимівського району, «Удар по інтервентах», Василівського району, «Комінтерн», Мелітопольського району, ім. Ворошилова, Н. Миколаївського району, «Шлях Ільича», Михайлівського району, «Шлях до комунізму», Орхівського району, «Знамя комунізму», Осиценківського району, ім. Орджонікідзе, Запорізького району, «Хлібороб», Веселівського району, «Більшовик», Приазовського району.
2. Вручення прапорів провести—районам—на районних нарадах передовиків—колгоспників і робітників МТС; МТС—на радах МТС; колгоспам—на загальних зборах колгоспників.
3. Одночасно з врученням прапорів видати премії в розмірі: району—6.000 крб. і МТС—3.000 крб. для преміювання передовиків, що відзначилися на весняній сівбі.
3. Відмітати, що в першому турі змагання працювали добре колгоспи: Ново-Миколаївського, Осиценківського району; МТС—Коларівська, Пологівська, Пришибська і Бердянська.

Голова облвиконкому В. ПОНОМАРЕНКО.
Секретар обкому КП(б)У Ф. МАТЮШИН.

Добре справившись з весняною сівбою, колгосп „Лавангард“, Чапаївської сільради, Пологівського району і далі успішно бореться за високий врожай. 277 гектарів озимини уже прополено другий раз; закінчено перше полотно соняшника—125 гектарів. По-більшовицькому колгоспники готуються й до жнив. Тут уже складено план збиральної, визначено робоче місце кожного колгоспника. Всі 9 жаток відремонтовано. На них будуть працювати 18 жінок. В колгоспі працюють їдальня і двоє дитячих ясел.

На малюнку: голова колгоспу „Лавангард“, учасник обласної наради І. П. Романцов.

Мал. В. Горшковського.

БУДЕМО ПРАЦЮВАТИ, НЕ ПОКЛАДАЮЧИ РУК

(З виступу голови колгоспу «Перекоп», Кам'янського на Дніпрі району тов. Розкатовської)

Всіх на весняній сівбі аж мало, а тому їх треба використати на всю потужність. Треба навантажити прості збиральні машини так, щоб вони працювали принаймні не менше 20 годин підряд. Для цього ми прикріплюємо до кожної косарки по 6 корів, які кожні дві години будуть змінюватися. Збирання,—вчить нас товариш Сталін,—справа сезонна, зібрав вчасно—виграв, спізнився—програв. Колгоспники нашої армії «Перекоп» добре це розуміють. Вони все зроблять, щоб не спізнитись, вчасно зібрати весняний урожай, з честю виконати обіцянку, дану товаришу Сталіну.

Всіх на весняній сівбі аж мало, а тому їх треба використати на всю потужність. Треба навантажити прості збиральні машини так, щоб вони працювали принаймні не менше 20 годин підряд. Для цього ми прикріплюємо до кожної косарки по 6 корів, які кожні дві години будуть змінюватися. Збирання,—вчить нас товариш Сталін,—справа сезонна, зібрав вчасно—виграв, спізнився—програв. Колгоспники нашої армії «Перекоп» добре це розуміють. Вони все зроблять, щоб не спізнитись, вчасно зібрати весняний урожай, з честю виконати обіцянку, дану товаришу Сталіну.

Всіх на весняній сівбі аж мало, а тому їх треба використати на всю потужність. Треба навантажити прості збиральні машини так, щоб вони працювали принаймні не менше 20 годин підряд. Для цього ми прикріплюємо до кожної косарки по 6 корів, які кожні дві години будуть змінюватися. Збирання,—вчить нас товариш Сталін,—справа сезонна, зібрав вчасно—виграв, спізнився—програв. Колгоспники нашої армії «Перекоп» добре це розуміють. Вони все зроблять, щоб не спізнитись, вчасно зібрати весняний урожай, з честю виконати обіцянку, дану товаришу Сталіну.

ПАМ'ЯТАТИ ПРО ПЕРШУ ЗАПОВІДЬ

(З виступу голови колгоспу „14 років Жовтня“, Червоноармійського району т. Забеліна)

Втіваючи під ударами Червоної Армії, німецькі окупанти подекуди ще залишили своїх агентів. Тому я хочу перш за все застерегти учасників наради—голів колгоспів від благодушся і безтурботності. Зараз, більш ніж будь-коли, потрібна більшовицька пильність, бо не виключена

можливість, що ворог намагатиметься нашкодити нам при проведенні такої важливої господарсько-політичної кампанії, як збиральна.

Колгосп «14 років Жовтня» заклад фундамент високого врожаю, перевиконавши план весняної сівби. На сівбі ми відчували труднощі, а на збиральній їх мабуть буде ще більше. Тому насамперед, потрібний детальний план проведення уборки. Треба доцільно використати все—комбайни і трактори, лобогрійки, коси і серпи, щоб своєчасно і без втрат зібрати врожай.

Одного разу колгоспники розговорилися між собою про роботу праці. За планом передбачено на кожний трудодень по два з половиною кілограми хліба. Це мінімальна кількість при врожаї в 16 центнерів. Але урожай буде далеко більший. Отже жінки й врахували, що Мотря Іванівна до кінця року буде вати не менше 400 трудоднів, а значить вона заробить тільки чистого хліба півтори—два тони.

Одного разу колгоспники розговорилися між собою про роботу праці. За планом передбачено на кожний трудодень по два з половиною кілограми хліба. Це мінімальна кількість при врожаї в 16 центнерів. Але урожай буде далеко більший. Отже жінки й врахували, що Мотря Іванівна до кінця року буде вати не менше 400 трудоднів, а значить вона заробить тільки чистого хліба півтори—два тони.

Одного разу колгоспники розговорилися між собою про роботу праці. За планом передбачено на кожний трудодень по два з половиною кілограми хліба. Це мінімальна кількість при врожаї в 16 центнерів. Але урожай буде далеко більший. Отже жінки й врахували, що Мотря Іванівна до кінця року буде вати не менше 400 трудоднів, а значить вона заробить тільки чистого хліба півтори—два тони.

Одного разу по селу пройшла звістка: —Медвідь тут! Німа вразу побігла додому і тут вона узнала, що її чоловік на парашюті спустився в рідному селі, був дома, взяв просту одягу, щоб передатися, залишив її записку і зник. Як німці не шукали, як поліцаї не мордували стару матір, а нічого не могли довідатись. Мати не видала зятя і за це її били ногами в груди, били по обличчю гумовими нагайками.

Одного разу по селу пройшла звістка: —Медвідь тут! Німа вразу побігла додому і тут вона узнала, що її чоловік на парашюті спустився в рідному селі, був дома, взяв просту одягу, щоб передатися, залишив її записку і зник. Як німці не шукали, як поліцаї не мордували стару матір, а нічого не могли довідатись. Мати не видала зятя і за це її били ногами в груди, били по обличчю гумовими нагайками.

Одного разу колгоспники розговорилися між собою про роботу праці. За планом передбачено на кожний трудодень по два з половиною кілограми хліба. Це мінімальна кількість при врожаї в 16 центнерів. Але урожай буде далеко більший. Отже жінки й врахували, що Мотря Іванівна до кінця року буде вати не менше 400 трудоднів, а значить вона заробить тільки чистого хліба півтори—два тони.

Одного разу колгоспники розговорилися між собою про роботу праці. За планом передбачено на кожний трудодень по два з половиною кілограми хліба. Це мінімальна кількість при врожаї в 16 центнерів. Але урожай буде далеко більший. Отже жінки й врахували, що Мотря Іванівна до кінця року буде вати не менше 400 трудоднів, а значить вона заробить тільки чистого хліба півтори—два тони.

Одного разу колгоспники розговорилися між собою про роботу праці. За планом передбачено на кожний трудодень по два з половиною кілограми хліба. Це мінімальна кількість при врожаї в 16 центнерів. Але урожай буде далеко більший. Отже жінки й врахували, що Мотря Іванівна до кінця року буде вати не менше 400 трудоднів, а значить вона заробить тільки чистого хліба півтори—два тони.

Одного разу по селу пройшла звістка: —Медвідь тут! Німа вразу побігла додому і тут вона узнала, що її чоловік на парашюті спустився в рідному селі, був дома, взяв просту одягу, щоб передатися, залишив її записку і зник. Як німці не шукали, як поліцаї не мордували стару матір, а нічого не могли довідатись. Мати не видала зятя і за це її били ногами в груди, били по обличчю гумовими нагайками.

Одного разу по селу пройшла звістка: —Медвідь тут! Німа вразу побігла додому і тут вона узнала, що її чоловік на парашюті спустився в рідному селі, був дома, взяв просту одягу, щоб передатися, залишив її записку і зник. Як німці не шукали, як поліцаї не мордували стару матір, а нічого не могли довідатись. Мати не видала зятя і за це її били ногами в груди, били по обличчю гумовими нагайками.

IV

Немало довелось винити горя і керівникові колгоспу Н. Медвідь. З двома дітьми, з старою матір'ю залишилась дружина вчителя в селі, де він завідував середньою школою до евакуації. Як і всіх, німці її теж виганяли працювати на себе.

Одного разу по селу пройшла звістка: —Медвідь тут! Німа вразу побігла додому і тут вона узнала, що її чоловік на парашюті спустився в рідному селі, був дома, взяв просту одягу, щоб передатися, залишив її записку і зник. Як німці не шукали, як поліцаї не мордували стару матір, а нічого не могли довідатись. Мати не видала зятя і за це її били ногами в груди, били по обличчю гумовими нагайками.

Одного разу по селу пройшла звістка: —Медвідь тут! Німа вразу побігла додому і тут вона узнала, що її чоловік на парашюті спустився в рідному селі, був дома, взяв просту одягу, щоб передатися, залишив її записку і зник. Як німці не шукали, як поліцаї не мордували стару матір, а нічого не могли довідатись. Мати не видала зятя і за це її били ногами в груди, били по обличчю гумовими нагайками.

ВІД РАДЯНСЬКОГО ІНФОРМБЮРО

Оперативне зведення за 21 травня (ЗАКІНЧЕННЯ)

Кілька білоруських партизанських загонів, що діють в Могилівській області, вночі зробили наліт на великий німецький гарнізон. В результаті раптового нападу партизани розгромили польову команду і господарські підрозділи 134 німецької піхотної дивізії. Вбито більше 100 гітлерівців, висаджені в повітря спалені 38 автомашин і 5 великих складів.

Партизанські загоми Брестської області за місяць пустили під укіс десятки ворожих ешелонів. Радянські патріоти успішно обстрілюють з противничих рушниць поїзда, що йдуть до лінії фронту. За цей час всього розбито і пошкоджено 115 паровозів і понад 300 вагонів і платформ з військами, боєприпасами та озброєнням противника.

Гітлерівці силою мобілізували в німецьку армію французів—жителів Ельзаса і Лотарінгії і погналі їх на радянсько-німецький фронт. Ельзасці і лотарінгці не хочуть воювати проти Радянського Союзу і тому групами і поодному здаються в полон. Нижче публікуються свідчення французів, які перейшли на сторону Червоної Армії.

Полонений солдат 317 полку 211 німецької піхотної дивізії Шарль К. розповів: «Німці лютують в Ельзасі, винищують французьких патріотів. Тисячі жителів Ельзаса кинуті в концтабори, вислані в Польщу та інші окуповані країни. Багато сімей роз'єднані. Німці розігнали і розкидали їх по всій Європі. Мого батька вони вислали в

Польщу, матір погналі на примусові роботи в Німеччину, а мене — на фронт. Свідомість того, що ми, французи, знаходимося на радянській землі у формі гітлерівських солдатів, завдавала нам нестерпного болю. Ми не хотіли битися проти Червоної Армії, до якої маємо почуття гарячої симпатії. Мене привів у російський полон не страх за своє життя, а ненависть до німецьких окупантів. Я пішов з гітлерівської армії тому, що хочу боротися проти німців і помститися їм за всі їх злочини».

Солдат 28 німецького мотострілецького полку Жозеф Д. заявив: «Недавно я був на батьківщині в Лотарінгії. Коли я зайшов до знайомих, мене поздоровили з новою перемогою—росіяни зайняли Одесу. Перемогли російських військ радують французів. Вони знають, що чим більше поразок завдають німці в Росії, тим ближче кінець стражданям Франції».

Солдат 8 німецької танкової дивізії Пер Л. повідомив: «Службу в гітлерівській армії я вважаю величезною ганьбою і нещастям для французів. Французький патріот, на якого силою натягли німецький мундир, почуває себе так, наче його на аркані тягнуть у безодню. Ще по дорозі на фронт ми, ельзасці, домовилися між собою про перехід на сторону росіян. Мені скоро трапилась така можливість. Я здався в полон не для того, щоб вийти з війни. Ні, я перейшов на сторону радянських військ тому, що хочу брати участь у боротьбі з нашим спільним ворогом—з німцями».

Навігація на Дніпрі

До річкового причалу Запоріжжя пришвартувався катер. Тут його вже чекали перші пасажирів—жителів Запоріжжя, яким треба було їхати вниз по Дніпру. Катер забрав людей і відплив в напрямку Благовіщенки. В цей же день перші пасажирів відплили на добре обладнаному катері з Нікополя до Кам'янки. Так два тижні тому на Дніпрі з'явилися перші річкові судна по перевозі господарського вантажу і пасажирів. За цей час колектив управління Запорізького пароплавства вже встиг перевезти багато вантажу і тисячі трудящих міста й села. До цієї знаменної події колектив водників старанно підготувався і зробив все, щоб з перших же днів судна відпливали суворо за розписом. Всі пристави на Дніпрі фашистські мерзотники спалили. Довелося немало попрацювати над розчищенням берегів, обладнанням причалів, виготовлен-

ням східців трапів тощо. І в тому, що катери зараз курсують за допомогою всюди встановлених знаків, також заслуга колективу запорізьких водників. Управління пароплавства за делегії потурбувалося про те, щоб своєчасно задовольняти потреби організації і трудящих нашої області. З цією метою водники, не чекаючи одержання транспортів з центру, самі організували підймання затоплених суден і ремонт їх. І в найближчий час до вже курсуючих суден будуть додані ще декілька просторих катерів і пароплавів. Крім перевозок пасажирів вниз по Дніпру, організована постійна переправа через річку. Навігація на Дніпрі відроджується. І недалеко той час, коли не тільки вниз за течією, а й вверх знову підуть пароплави.

В. Васильєв.

З 20 по 25 травня 1944 р. в місті Запоріжжі **ПРОВАДИТЬСЯ ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЯ** всіх медичних працівників, що працюють і не працюють в мережі здоровоохорони. Переереєстрація буде провадитися в здоров'ї: Сталинського, Ленінського, Ордонікідзевського районів.

НІМЦІ УКРІПЛЮЮТЬ БОЛГАРСЬКЕ УЗБЕРЕЖЖЯ

СТАМБУЛ, 19 травня. (ТАРС). За одержаними в Стамбулі відомостями, німецьке командування провадить у великому обсязі роботи по укріпленню чорноморського і дунайського узбережжя Болгарії. Особливо велику увагу німці приділяють укріпленню портів Бургаса і Варни на Чорному морі і Русука на Дунаї, де вони будують залізобетонні оборонні спорудження.

Тут гадають, що укріплення болгарського узбережжя перебуває в безпосередньому зв'язку з перетворенням чорноморських і дунайських портів Болгарії в німецькі воєнні бази.

Прибуття великого каравана англійських суден в СРСР

ЛОНДОН, 20 травня. (ТАРС). Агентство Рейтер повідомляє, що один з найкрупніших караванів суден благополучно прибув з Англії в СРСР. Караван супроводжували ескортині воєнні кораблі британського флоту. В складі конвою знаходився ескортиний авіаносець.

За повідомленням морського міністерства, ворожі підводні човни і авіація 12 днів розпочинали атаки проти каравану. Під час операцій були потоплені два ворожих підводних човни, можливо — потоплено ще два і завдано пошкодження кільком німецьким підводним човнам. Збито два літаки противника.

В ході операцій противником був торпедований і потоплений англійський ескортирний міноносець „Махратта“. Авіація союзників не втратила жодного літака.

Втеча фінського населення в Швецію посилюється

СТОКГОЛЬМ, 20 травня. (ТАРС). За одержаними тут відомостями, в Швецію майже безперервним потоком прибувають фінські біженці. Газета „Арбетарен“ повідомляє, що через Ботничну затоку в Швецію перебрался ще 85 фінів—біженців.

Воєнні дії в Італії

Війська союзників прорвали „лінію Гітлера“

ЛОНДОН, 20 травня. (ТАРС). Головний штаб військ союзників в Італії повідомляє, що, не даючи ворогові ніякого перепочинку, армії союзників в Італії ведуть наступ по всьому фронту. Почалися бої за „лінію Гітлера“. В результаті швидкого просування військ союзників по важко прохідній місцевості ворог не зміг стабілізувати свій фронт на цій оборонній лінії південніше ріки Ліри. Війська американської 5-ї армії вже зайняли в цьому секторі пануючі висоти. Тим самим ворог зараз відкинутий на його відсічну оборонну лінію, яка йде приміром від Піко до Террачини. Ця

відсічна оборонна лінія ще фланг ворожої оборони, що перетинає долину ріки. Англійська 8 армія переклі бої вздовж всього „лінії Гітлера“.

Крупні з'єднання союзників продовжують наляти на ворожі позиції, нічні спорудження, артилерійські спорудження.

ЛОНДОН, 20 травня. (ТАРС). Головний штаб військ союзників в Італії офіційно повідомив сьогодні ранком, що „лінія Гітлера“ прорвана.

Американські війська прорвали оборонну лінію, яка йде приміром від Піко до Террачини. Ця

ДІЇ АВІАЦІЇ СОЮЗНИКІВ

ЛОНДОН, 20 травня. (ТАРС). Як офіційно повідомляється, крупні сили авіації союзників вчора зробили наліт на залізничні спорудження та інші воєнні об'єкти в Північній Франції і Бельгії. Бомби були скинуті також на портові спорудження Д'єппа.

В ніч на 20 травня сильні

з'єднання бомбардувальників знову повторили свої наліти на воєнні об'єкти на французькому узбережжі. Літаки „Літтор“ піддали бомбардуванню Кельн.

Під час вчорашнього нальоту авіації союзників на Італію і Брауншвейг було збито ворожих літаків.

БОЇ В ЮГОСЛАВІЇ

ЖЕНЕВА, 20 травня. (ТАРС). За повідомленням з Югославії, в Західній Боснії частини народно-визвольної армії розгромили ворожу колону чисельністю в кілька тисяч солдатів.

В Санджаці в секторі Прієпілля, Сєнічича німці зазнають значних втрат. В Кордуні і

Прокуплі німці і усталиють поразки.

В Словенії югославські частини, що оперували в Веленє, захопили вранішній час літаки „Фей“, в тому числі гармати, метели та інші воєнні снаряди.

В Хорватії продовжують запеклі бої.

НІМЦІ ОКУПУЮТЬ СЛОВАКІЮ

ЖЕНЕВА, 20 травня. (ТАРС). Швейцарська газета „Журналь де Женев“ повідомляє, що німці приступили до окупації Словачки. Всі школи в Словачці зачинені. Приміщення шкіл надані в розпорядження німецької армії. Газета відмічає, що остання подорож словацького міністра Тісо і деяких міністрів „квіслінгівського уряду“ зв'язана з наступною окупацією Словачки німецькими військами. За

словами „Журналь де Женев“ частина німецьких військ, що ташованих в Угорщині, перейшла словацький кордон. Газета повідомляє, що число словаків тікає з Словачки в горах, хоча воно пробратися до словацьких частин, які боїться на стороні Червоної Армії.

Заступник редактора М. НЕЧИПОРЕНКО

ПРО ІНВЕНТАРИЗАЦІЮ ТА ОЦІНКУ БУДІВЕЛЬ В МІСТІ І СЕЛИЩАХ МІСЬКОГО ТИПУ

Витяг з рішення виконкому Запорізької міської Ради депутатів трудящих від 13 травня 1944

* Відповідно до постанови РНК УРСР за № 110 від 22 лютого 1944 року та наказу по Народному Комісаріату комунального господарства УРСР за № 54 від 10 березня 1944 року «Про інвентаризацію та оцінку будівель в містах і селищах міського типу», зобов'язати організації житлокомунального господарства до 1 червня 1944 року провести інвентаризацію та оцінку будівель, як держжитлового фонду, так і будівель, що належать індивідуальним власникам, разом з обміром присадибних земельних ділянок по містах та селищах міського типу.

Для виконання зазначеного в установленій строк виконком міської Ради ухвалює:

житлові так і не житлові, які знаходяться в їх користуванні на правах власності.

3. Для проведення зазначеної реєстрації всі власники, підприємства та організації повинні мати при собі такі документи, що підтверджують їх право володіння земельною ділянкою, житловими та допоміжними будівлями.

а) Договір на забудівлю земельної ділянки;

б) рішення міськрайвиконкому про відведення в користування даної ділянки;

в) карту домоволодіння на піддаєлі будівлі, як житлового, так і не житлового призначення;

г) договір куплі — продажу та інші документи, що підтверджують їх право власності.

4. На випадок відсутності документів, які підтверджують їх право на власність земельними ділянками, допоміжними та житловими будівлями, зацікавлені особи повинні подати для реєстрації довідки, підтвержені свідками, вказую-

чими про право на володіння затвержені нотаріусом.

5. Зобов'язати місцеві органи управління — Бюро інвентаризації — провести реєстрацію з 15 до 30 травня 1944 року.

6. В разі непереведення земельних ділянок та будівель в установлені строки, земельні, садові ділянки також будівлі, як житлові і не житлові, будуть вважатися безгосподарськими і перейдуть в розпорядження міськкомунгоспу.

7. Вартість робіт по інвентаризації та обміру земельних ділянок, садових ділянок, будівель, як житлових, так і не житлових, вважатися за рахунок власників домоволодіння на підставі постанови РНК УРСР за № 110 від 22/II-1944 року.

8. Плату за проведення інвентаризації оцінювачів в містах та селищах міського типу стягувати по тарифу струкції НКФ СРСР за № 125 від 11/VI-1939 року.

Голова міськвиконкому М. Астахов
Секретар міськвиконкому Я. Науменко